

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI KOZLÖNY.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. Kéziratok nem adának vissza.	Előfizetheti a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfehérvár, szt.-István-tér 1.	Felvező szerkesztő: BONITZ FERENC. Kiadótulajdonos: MILLER JÓZSEF.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 frt — kr. Félévre 3 frt — kr. Negyedévre . . . 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 32 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték kájon 30 kr. Nyilttér soronkint 50 kr. Többszöri hirdetésnél engedmény
---	---	---	---	---

Felhívás előfizetésre.

A „Fejérmegyei Napló“ szerényen, minden nagyobb reklám nélkül kezdte meg pályafutását s ennek dacára rövid félév alatt nemcsak megye, hanem a mi vidéki lapnál Magyarországon eddig még nem fordult elő, országsszerte is keresett lappá lett.

A „Fejérmegyei Napló“ programja az ezeréves keresztény Magyarország politikai és társadalmi regenerálása, megszilárdítása és a Fejérmegyében is meghonosított korrupt liberális rendszer kiküszöbölése; fegyvere a tisztesség, a jog és igazság ügy a társadalmi, mint a politikai téren, célja a közvélemény tisztességes informálása.

A „Fejérmegyei Napló“ körül a politikai élet oly kitűnő publicistái és szerepvivői egyénei sorakoznak, a minőre a magyar vidéki hírlapirodalomban eddig példa elő nem fordult és épen ezért közleményei a politikai élet irányadó forrásaiként tekintetnek.

A „Fejérmegyei Napló“ teljesen kiküszöbölte hasábjairól a vidékies hangot, a szenzáció-hajhászatot és elszántan küzd azon neveletlen hang, s azon, u. n. „revolverezés“ ellen, melyet a liberális sajtó a legutóbbi időben a hírlapirodalomban meghonosított. Szerkesztése oly élénk és tartalma oly sokoldalú és változatos, hogy mindenütt szívesen tetszésre talált. Politikai és közgazdasági cikkei, hírvotái és tárcarovata mind azt felölelik, a mit a közönségnek tudni szükséges, hasznos és élvezetes. Távirataiban és legújabb tudósításáiban annyira tart lépést a napi sajtó értesüléseivel, hogy a napilapok olvasását közönségünk nézve fölöslegessé teszi.

A „Fejérmegyei Napló“ egyszerűs mind a legolcsóbb vidéki lap, annyira, hogy még a szűkebb sorsuaknak is lehetővé teszi az előfizetést. Előfizetési ár: Egész évre csak 6 frt, félévre csak 3 frt, negyedévre csak 1 frt 50 kr. és havonként csak 50 kr.

Middőn tehát az október 1-én, illetőleg október 16-án kezdődő új negyed közöletével olvbaratáinktól az előfizetések megújítását és lapunknak mennél szélesebb körben való terjesztését kérjük,

ezzel csak azon olvnek teszünk szolgálatot, melynek zászlaja alatt függetlenül és bátran, önzetlenül és kitartóan harcolunk!

A „FEJÉRMEGYEI NAPLÓ“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

A király nevenapja.

(?) Ferenc József király névnapja az idén válságos helyzetben találja Magyarországot, annyira, hogy ma nem tudjuk, mit fog hozni a holnap. Politikai életünk olyan zűrzavart mutat, hogy nem tudja senki, mi fog ebből fejlődni. A politikai pártok bomló félben vannak és most, az új parlamenti ülészek elején bizonytalan reményekkel tekintenek a jövőbe, mert ez a jövő rájuk nézve a létért való küzdelem lesz egy különböző nevek alatt, de egy elvet követő új párt ellen, mely már hatalmasan szervezkedik, hogy mire telhangzik a vezérek hívó szózata, készen álljon ki a harctérre. Hazánk politikai élete korszakalkotó átalakulás előtt áll és az egyházpolitikai javaslatoknak a főrendiház által is történt megszavazása, majd esetleges szentesítése nem sark-, hanem sarkóve a mai rendszernek, és alapja az új állapotoknak.

Azon különböző programok, melyek alapján a mai parlamenti pártok állanak, el fognak tűnni. El fog tűnni a kormánypárt, a független és a kettő között álló u. n. nemzeti párt. Nem 67 és 48 lesznek többé a jelszavak, hanem radikalizmus és konzervatívizmus. És mindezt a kormány szerencsétlen egyházpolitikája okozta. Ez választotta szét a szellemeket, ez dúlta fel parlamenti életünket, ez akasztja meg az országot, a nemzet, a trón valódi érdekeit szem előtt tartó törvényhozást, ez fenyegeti felforgatással azt a társadalmi rendet, a mely nélkül sem a haza nem boldogul, sem a trónok nincsenek biztosítva.

Ha ehhez még hozzá vesszük azt az általánosan észlelhető forrongást, nyugtalanságot, elégtelenséget, mely ma a társadalom, a nemzet összes rétegeiben

uralkodik. lehetetlen leküzdőnk azon aggodalmunkat, hogy a küszöbön álló átalakulás nem fog súlyos rázkódtatások nélkül végbe menni s hogy ez az átalakulás súlyos sebeket nem fog újni a nemzetnek amugy is beteg testén.

De mi azért el nem csüggedünk. Mi visszatekintünk a múltba és látjuk, hogy a magyar nemzet már a küszöbön álló rázkódtatásnál sokkal súlyosabbakon ment keresztül és azért bizton reméljük, hogy a nemzet most is meg fogja állani helyét. És feltekinünk a trónra, melyen Szent István apostoli király koronájának fekkölt lelkiüeti viselője ül, ki bizonyára nem akarja, hogy a külföldi kozmopolita áramlatok kivetkőztessék a magyart nemzeti jellegéből és ezzel együtt megüngsák nemcsak a nemzet életét. hanem az oltárt és a trónt is. Nemzetünk ezeréves történetét e három fogalom alkotja. Egyik sem választható el a másiktól s ezért az egyik ellen intézett támadás a másik kettőt is sújtja.

Most ezért ma, a király névnapján buzgó és loyális szívből fakadó imában kérjük a Mindenhatót, a nemzetek és királyok Istenét: Mutasd meg királyunknak az igaz ösvényt, a melyen haladva a nemzet jólétét előmozdíthatja, saját trónját pedig megszilárdíthatja!

Szabad Istent.

A főrendiház tegnap tárgyalta a még hátra levő egyházpolitikai javaslatokat. Ezek közül a püspöki kar különösen a vallás szabágyakortatáról szóló javaslatban kifejezett felekezeti-küliséget támadta meg és még a protestánsok és görög-keletiek is határozottan állást foglaltak e javaslattal szemben. A felekezeti-küliségnek törvényere emelése vagy megbuktatása Magyarország jövőjére nézve igen fontos és ezért ifj. Zichy János grótnak e kérdést tárgyaló cikke bizonyára mindenfelé azon figyelemre fog találni, melyet a tárgyalás kérdés megérdemel. Ifj. Zichy János gr. cikke így hangzik:

Ha valaki tudni akarja, hogy hová vezet az ugynevezett felvilágosodott gondolkodás a hit világában, hová a minden pozitív bázist nélkülöző az örök, szép és jó, ingatag fogalmain, a kutatás szabadságán és tagadás útján haladó költör lélek, mely büszke arra, hogy elfogadja a kinyilatkoz-

tatást, de viszont gyenge arra, hogy valamely alapon megálljon, vagy legalább egy időre megállapodjék — az olvassa el a „Pesti Hírlap” szeptember 27-ikén kelt „Szabad Istent” című vezércikkét.

Ezen cikkben mindenekelőtt jogosultnak mondatik az atheizmus, mely éppen ezen negatív hitet és ezen negatív hit negatív tárgyát, a nem létező Istent isteníti és imádja.

Eltökintve ezen abszurditástól, hogy egy oszias löny istenítse a semmit, vagy imádjá a nullát, ezen elvnek, az atheizmus jogosultságának kimondása, vagyis a legfőbb tekintély nullifikálása, nem más, mint a tekintély elvének megsemmisítése. A negáció törvényesítése a legmagasabb fórum előtt, t. i. a lelkiismeret világában, következtésként a nihilizmus és az anarchizmus jogosultságának proklamálása.

Mert ha jogom van tagadni az edlég legfőbbnek elismert tekintélyt, melynek helyébe állított a tagadást, melynek alapja az én (mert hisz én a k a r o m azt hínni, hogy nincs Isten), akkor jogom van — per analogiam — tagadni az állami tekintélyt is s az állami rend alapja gyanánt, az állami tekintély helyébe, az én-t állítani, mely énről van a világ, mely én körül forog a világ, mely én — következtésként — az egyedüli és legfőbb tekintély. A „Pesti Hírlap” új vallása tehát mint az egoizmusnak istenítése, mint az én-nek minden fölé való helyezése, mely gyönyörűséges elvnek méltó dogmája, „az Isten tudja, hogy van-e Isten.” Az egoizmus vagy a nonsens vallását propagálja, tehát a felekezeti különbség törvénybe ígatása. Tág tér és új világ nyílik itt újra az anarchoista tanok torjlesztésére, melyeknek egyedüli akadály a az imperatív tekintély, mely fölünk elválasztva, egy pozitív hit által képes csak fantartatni.

Nagy különbség van a között, ha az egeri érsek azt mondja, hogy egy vallástalan ember szükségkép nem fogja rossz embernek tartani és a közt, ha a „Pesti Hírlap” az atheizmust jogosnak, a negáció törvényesítésének mondja, a hitetlenségnek pedig mint hitvallásnak a bevett felekezetek közé felvételt kíván. Hiszen ez nem más, mint a nihilizmus vagy az anarchizmus számára követelni törvényes jogosultságot.

Idáig jut el egy kóbor elme, mely magán kívül tekintélyt nem ismer, idáig jutnak el azok, kik szenvedélyeik korlátlan kielégítése érdekében maguk körül korlátokat, maguk előtt tekintélyt tűrni nem akarnak, és azért óhajtják törvénybe ígatni azt, hogy nincs Isten, nincs hit, nincs lelkiismereti kötelesség, de van korlátlan szabadság, hinni, tenni, a mit *akarunk*, nem hinni és nem tenni, a mit *nem akarunk*. Korlátlan szabadság nincs, sem az anyagi, sem a szellemi világban, mert az én korlátlan szabadságom embertársam korlátoltságát jelenti, az én gazdagságom, a másik szegénységét, az én fölényem a másik alárendeltségét. Ez így volt, van és lesz mindig, mert ha az ellent szegülünk és ezen tényt tűrni *nem akarjuk*, úgy ott állunk a nagy világ urban, mint korlátlan szabadság után szomjazó tehetetlen koldusok szemben az érzelmi világgal és remény után sóvárgó szerencsétlen szenvedők szemben azon bizonytalan valamivel, a mit a „Pesti Hírlap” nagy tudományosan „az örök misztérium egy fátyol-végének” nevez.

Voltak a muliban szerencsétlen eltévedt lelkek, kik megvakultak a bölcseleg napfényétől és megvakulva buktak el a tévedések labirintusában; voltak idealisták, kik tovább akartak hatni a csillagoknál, s át akartak hatni a földgömbön, ezzel azonban akkor kivételes alnormális szellemeknek nevezték, kiket sajnáltak, mert elbuktak s kiknek segítettek felkelni az által, hogy oktatóban, sőt olykor gyógyításban részesítették. Ma azonban azok, kik szabad Istent, felekezeti különbséget, az atheizmus dogmáit hirdetik és azt várják, hogy a felekezet nélküliek az Istentagadók egy *egyháza* egyesüljenek, ezeket felvilágosítottaknak, szabad elméknél hívják és ezen felfogást, ezen abszurditásokat ma törvénybe ígatják. Am legyen meg, am vigyék még közelebb az emberiségét a veszélyhez, melyhez ma már úgy is oly közel áll a társadalom, juttassák diadalra a mindent felforgató anarchizmust és nihilizmust, de akkor ne mondja azt a „Pesti Hírlap” t. írója, hogy ne féljük a társadalmat a felekezeti különbségtől.

Igen mi féltjük, nagyon féltjük a már

ugyis beteg társadalmat, ezen irtózatosan félelmes felekezettől, melynek elve, hitte és dogmája az Isten tagadása, neve pedig nem más mint — szabadkőművesség.

Iff. Zichy János gróf.

BELFÖLD

A főrendiház elnöksége. Szlavay József utóda a főrendiház alelnöki székében Károlyi Tibor gróf lesz. Alelnök-társává pedig mint a lapok jelentik, mégis Vay Béla báró, Borsodalmegye főispánját fogják kinevezni.

A delegációk. A magyar delegáció hétfőn nyilvános ülést tartott, melyen az elkészült bizottsági jelentéseket napirendre tűzték. Tegnapelőtt volt az első érdemleges ülés, melyen Falk Miksa külügyi jelentését Fluger Károly és Apponyi Albert gróf felszólalásai után elfogadta s ezzel a közös külügyi költségvetést is megszavazta. Hasonlóképen elfogadták a tengerészeti költségvetést, tegnap pedig a pénzügyi költségvetést. Az osztrák delegáció hétfőn nyilvános ülésén az ifju esch Káftan illetéktelen és heves támadásokat intézett a magyarok ellen a román kérdés miatt, a miért az elnök rendre is utasította. Bärenreiter, Pacák, Kálnoky gr. s még több delegátusnak felszólalásai után a külügyi jelentést megszavaztatott.

A papi fizetések és az állam. A kultuszminiszter azon alkalomból, hogy a főrendiház harmas bizottságában az állami anyakönyvekről szóló javaslat tárgyalásakor a papok kárptólását vetették fel, a kat. és a katolikus papság anyagi segítézését tervezi. E célból körlevelet intézett valamennyi egyházi főhatósághoz, s a kat. papok helyzetén a kongruálval akar segíteni, a mire 100.000 ffrt már fel van véve a jövő költségvetésbe.

Furcsa interwiew. Valami Bruck Mór nevű mohácsi fakereskedő megkérdezte a napokban Windischgractz Ernő hercegről, mi a véleménye a polgári házasságról. A herceg állítólag ezeket felelte:

„Hogy a törvényjavaslat a másodszori szavazás alkalmával a főrendiházban, bár csekély többséggel keresztülment, az eskü a királynak köszönhető. Mert a király az Ausztriában tartózkodó főrendek előtt így nyilatkozott:

TÁRCA

Palestrina és Orlando.

A folyó évben volt 300 éve annak, hogy a két név nagy hírű viselői befejezték földi pályájukat. Haláluk 300 éves évfordulója alkalmából igen sok helyen a különböző zene-és ének-együttesek fényes ünnepségeket rendeztek és mi is, tekintettel arra, hogy a művelt olvasóközönség bizonyára érdeklődni fog a zenevilág e nagynevű két alakja iránt, alkalomszerűen tartjuk Palestrina és Orlando rövid életrajzát közölni.

Pierluigi János, a kit közönségesen születés helyétől, az alsó-olaszországi Palestrinától Palestrina néven neveznek, 1526-ban született. Rómában az ellenpontozat egy hollandi mesterénél a zenében kiképeztetvén, 1544-ben a palostinai káptalan által az ottani székesegyház énekesévé, orgonista és énektanítójává nevezetelt ki. Három év múlva megnősült, feleségül vevén De Goris Lucretiát. III. Gyula pápa, előbb Palestrina bíboros érseke 1551-ben a római sz. Péter temploma karmesterévé tette. Utóda, II. Marcellus pápa iránti tisztelést kifejezendő szerelte a „Missa Papae Marcellii” nagyhírű művét. Később, 1555-től 1561-ig mint a lateráni sz. János bazilikának karmestere szeré hírnöves „Improprietat” és „Lamentációit”, a melyeket Ambros a maga nemében valóságos eszményképeknek nevez. 1571-ben, miután előbb 10 éven át a S. Maria Maggioroban is működött, mint karmester, ugyanzenen minőségben újra visszakorult a sz. Péter bazilikába. XIII. Gergely megbízásából ezen állásban jutott

kitüntető feladatává a „graduale Romanum” átvizsgálása, a melyet azonban már nem fejezhetett be. Midőn a kedvező anyagi helyzet folytán, a melybe főleg 1580-ban kötött második házassága következtében jutott, kinyomathatta nagyszámu szerzeményeit, hírneve mindinkább emelkedett. 1584-ben pedig, midőn az „Énekek éneke” felett írt 28 mottója megjelent, „pri n c e p s m u s i c a e” a zene fejedelme címmel tiszteltetett meg.

Palestrina 1594. febr. 2-án a haldoklók szentségeinek buzgó felvétele után barátja, és gyóntató atyjának Nérei sz. Fulpnek karjai közt halt meg. Holtteste a sz. Péter templomában nyugszik. Sírköve e jelentőséggel teljes szavak irattak: „Joannes Petraloyisius Pronestinus musicae princeps.” Palestrina, a kinek összes művei legnagyobb részben Habert által rendezve 32 nagy folio kötetben jelentek meg, a legkiválóbb és a legtermékenyebb zeneszerzők közé tartozik. Egyik jeles karmestere és nagy tisztelje találon jellemezte korszakot alkotó nagy korlejáró működését ezen saavakkal: „Suam per harmonium illustravit Ecclesiam.” Orlando di Lassa oredeti családnevén Roland de Lettre 1532-ben Hennoguanak Mons nevű városában született. Már hét éves korában mint szülővárosa egyházi énekkarának rondes tagja kitűnő hangjával oly föltűnést keltett, hogy születésétől három ízben raboltatott el. Orlando hatalmas párfogóra talált gonzagai Ferdinándban, V. Károly császárral egyik tábornokában, ki a nagy tehetségű ifjút nagyon megkedvelvén, magával vitte Milanóba és Sziciliába, a honnan később Orlando Nápolyt és Rómát is meg-

látogatta. Ekképen alkalma volt nemcsak a legjelesebb zeneszerzőkkel megismerkedni, hanem az akkori korszak zenei életének különféle irányait is, főképen pedig az egyházi zenét alaposan tanulmányozhatta.

E körülmény további működésére nézve kétségkívül nagy jelentőséggel bírt. Antwerpenbe, a hol ekkor a németalföldi zeneiskola virágzásának tetőpontját érte el, már mint bevégzett művész tért vissza. Orlando műveinek híre arra indította V. Albrecht bajor herceget, hogy őt 1536 vége felé udvarába Münchenbe hívja, a hol udvari zeneigazgatójává nevezte ki. 1559-ben szerző a híres „hét bünbánati szonettáért.” E mű nagyszerűsége V. Albrecht tetszését annyira megnyerte, hogy már 1572-ben főkarmesterévé tette a szerzőt, magát a művet pedig szöpirók által pergamenen leíratta, értékes rajzokkal s gazdag díszítményekkel ellátta és művészi kötésbe köttette.

A bajor udvari zenekar a herceg nagy műpártolása folytán már régebben a zene-művészet legkiválóbb ápolója volt, Orlando alatt azonban diadáliságának tetőpontját érte el. Orlando fáradhatlan buzgalommal munkálkodott úgy az ő szolgálati állásában, mint újabb és újabb zeneművek szerzésében, a melyekből most egyik kötet a másik után jelent meg. E közben nagy utazásokat tett, gyakran a herceg megbízásából és mindenütt, a hova csak ment, kitüntetésekkel halmozták el. Miksa császár őt és utódait német nemességre emelte, XIII. Gergely pápa pedig 1574-iki római utazása alkalmával arany sarkantyus vittezőre nevezte ki. Sajnos, a szorgalmas mester már 1585-ban súlyos kedély-betegségbe esett, a melyből teljesen

„Most már magam is kívánom a javaslat győzelmet!” És ezzel a nyilatkozattal visszatartotta azokat a főrendeket, akik a javaslat ellen akartak szavazni. „Hancm a szentesítés még nagyon messze van. Merem állítani hogy addig még nébánszor kizödel a köles.”

Ezen szavakban olyan világos ellenmondás rejlik, hogy sükségtelen rá külön utalni. Itt csak annyit jegyzünk meg, hogy Windischgrätz Ernő herceg nem tagja a magyar főrendiháznak.

— **A megoldott válság** cím alatt a „M—g” tegnapi számában ezeket olvassuk: „F i á t h fejérmegyei főispán, a ki tudvalevőleg egyik intimusa a kormánynak, tegnap megtartott megvegyi közgyűlés alkalmával egy szűkebb körben így nyilatkozott: „A válság már meg van oldva, Szilágyi maradni fog és Hieronymi megy.” Hogy a főispán ur mennyire van beavatva a kormány titkaiba, azt a legközelebbi idők fogják eldönteni.”

— **Az állami közigazgatás** illetőleg a kormány erre vonatkozó terveinek sorsáról az E—s ezeket írja: „Az állami közigazgatás reformjából valószínűleg csak új községi törvény válik. A kormány, mint értesülünk, különösen Apponyinak legutóbbi kijelentése után nem bízik a többségben és egyelőre minden cáfolt dacára sem terjeszti elő a képviselőházban az eredetileg kontemplált közigazgatási törvényjavaslatot, mely az egész vonalon államosította volna a közigazgatást. Csak annyi bizonyos, hogy a költségvetés letárgyalása után a miniszteriumban már teljesen kidolgozott községi közigazgatásról szóló törvényjavaslatot terjeszti a kormány a képviselőház elé.”

KÜLFÖLD.

— **Oroszország.** Egy szt.-pétervári távirat jelenti: A Spalában időző cár egészségi állapotára vonatkozólag mindinkább aggasztóbb hírek érkeznek. Most már minden kétséget kizárólag meg van állapítva, hogy a cár halálán vesebajban szenved. A Spalában való tartózkodás nemcsak hogy nem enyhítette a baj súlyos voltát, hanem a cárt egészen megfőrté és nagy mértékben izgatottá tette. A pétérvári lapoknak szigorúan megfőrté a cár egészségi állapotáról híreket közölni. Werder tábornok pétérvári német nagykövet szeptember 27-ikén elhagyta Spalát. Tőle várható a legbiztosabb közlés a cár betegségére vonatkozólag, a kire igen kedvezőtlenül hatnak a családi viszonyok is, minthogy Vladimir nagyherceg, a szenatus

sohasem gyógyult ki többé és a mely 1587-ben bekövetkezett nyugdíjaztatását is maga után vonta. Azonban a zeneköltéshez való vonzalma most sem hagyta őt nyugodni. Még 1594. május 24-én VIII. Kelemen pápának felajálta „Lagrimo di san Pietro” e. művét. Három; héttel később, 1594. június 14-én elköltözött az örökkévalóságba. Münchenben temették el a régi Ferenc-rendűk temetőjében. Az a siremlék, melyet neki feloságo állítottak, jelenleg a müncheni királyi nemzeti muzeum kertjében található. Orla. donak, mint lángeszű zeneköltőnek jelentőségét Walter a legtalálébban ezen szavakkal jelezte: „Lasso oly zenész volt, ki a korabeli német és római zeneművészetnek összes dicsőségét egy nagyszerű tüneményben egyesíti. Ő az európai zene nemzeti jellegét annyira egyesítette magában, hogy az mint jellegzetes egész jutott benne kifejezésre és a különleges olasz, német, francia, német alföldi jellegét abban többé nem lehetett kívánni. Nagy volt az epikában és lyrában, feltalálhatók benne a drámai erőnek és igazságnak vonásai. Az egyház kontemplatív jellegétől a világi énekek legvidámabb változatáig az ő lángeszű kimeríthetetlen alkotó szelleme mindenre a legnagyobb termékenységgel kiterjedt. Műveinek száma felülhaladja a két ezeret, a melyek közt 1572 az egyházi zenéhez (51 mise, 180 magnificat, 780 motetta), 765 pedig világi zenéhez tartozik.” L. H.

elnöke, valamint György nagyherceg is veszélyes beteg, de maga Miklós trónörökös is beteges. Arra, hogy a cár egészsége javuljon, igen kevés a remény. Vilmos császár napoként háromszor tudakozdik a cár hogyléte felől. A Daily Telegraph-nak ugyan jelenléntik Pétervárról: A cár nem lebeg épen élet és halál közt, de álmatban éjszakai és óriási levertsége rosszra fordították fizikai baját.

— **A koreai háború.** A londoni Times egykorhalmi távirata szerint a japán hadsereg Koreában sietve nyomul előre észak felé, ahol nem vár ellenállásra. Shanghai-i táviratok szerint a kínai császár az összes mandarinokat és vezéreket, köztük Li-Hung-Csangot is, el akarja mozdítani állásukból. A kínaiak állítólag Koreából visszavonultak és a Jalu folyótól 30 mérföldnyire nyugatra összpontosították csapatukat. Hír szerint sok kínai csapat dezertált, minthogy nincs fegyverök és lőszerük. A párisi „Univers” szerint Oroszország elvan határozza Kína és Japán közt interverálui. Állítólag 5000 orosz katona vonult be Koreába. A Fr. Z. egy hírt közöl a mely szerint Japánnak szándékában van egy diplomáciai kongresszust összehívni, a melynek feladata lenne Kínát felosztani három független királyságra. A három királyság mindegyikének élén egy indigéna uralkodó állana és ezek egyike lenne Li Hung-Csang.

LEGUJABB.

— **A főrendiház ülése.** A főrendiház tegnap igen látogatott ülést tartott, melyen a **váltás szabadságkötetéről** szóló törvényjavaslatot tárgyalták.

Schlauch Lőrinc bíboros-püspök remek beszédben a kormány alszabadelvűsége ellen kelt s utalt azon veszélyekre, melyeket a vallástalanság a nemzetre hoz. A javaslatot nem fogadja el.

Csáky Albin gr. elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Brankovits György patriarcha általánosságban visszautasítja. Szász Károly a felekezeti-küliséget megengedő 3. szakasz nélkül, megszavazza a javaslatot.

Mettianu György és Popéa Miklós g. kol. romár püspökök a javaslat ellen beszélnek, melyet Eötvös Loránt br. elfogadásra ajánl.

Szapáry István és ifj. Széchenyi Imre nem szavazzák meg a javaslatot. Koglovich István gróf megszavazza s egyúttal furesa modorával figyelmezteti a püspöki kart, hogy a haladás útját állani nem lehet.

A vitát holnap folytatják.

TÁVIRATOK.

A magyar Dunagőzhajózat.

Budapest, okt. 4. A magyar Dunagőzhajózat-társulat ügyében szombaton folytatják itt a Bécsben megkezdett tárgyalásokat, melyen az összes kiküldöttek fognak részt venni. A tárgyalások valószínűleg a magyar érdekeket kielégítő módon fognak végződni.

A beteg cár.

Szt. Pétervár, okt. 4. A cár Spalából Livadiába érkezett, hol állapotában olyan komoly fordulat állott be, hogy korzikói utját el kellett halasztani. Hír szerint a cár reználné és a trónörökös nagyherceg veszi át a regensséget.

Városi és vidéki hírek.

— **Dr. Steiner Fülöp** megyés püspök kedden Budapestre utazott.

— **Megterés.** Szép ünnepély folyt le szeptember hó 30-án Csákváron. Amugy is bucsu napja lévén, a szomszédos községekből is számosan jelentek meg az isteni tiszteltetés. Az ünnepi főnyt emelte az a körülmény, hogy Erdélyi Erzsébet, református valású nő, 3 éves leánykájával együtt oda-hagyta Kálvin felekezetét, és a kath. anyaszentegyházba vétetett föl. A hívek a legnagyobb épüléssel kísérték a hitvallás leté-
telét.

— **Huszonöt éves jubileum.** A székesfejérvári kereskedelmi betegápoló-egylet október 14-én délután 3 órakor a „Magyar Király” szállóban diszgyűlést tart, melyre Kreizler Zsigmond alelnök és Bartos Gyula titkár most küldték szét a meghívókat. A diszgyűlés tárgya Schlamadinger Alajos elnök 25 évi elnöki jubileuma s arcképének leleplezése. Az egylet tagjai este 8 órakor ugyancsak a „Magyar Király” szállóban társas vacsorára gyűlnek össze, melyre az igazgatósági tagoknál levő iverken már most jelentkezni lehet. Egy teríték ára 2 forint.

— **Egyházkerületi gyűlés.** A székesfejérvári egyházmegye székesgyűlézi alesperesi kerülete f. hó 18-án d. e. 10 órakor tartja őszi kerületi és sárpentelei plébánián. Mírel a kerület felkészülő papsága ez után is értesítetik, Gremssperger István apátspereplébános.

— **A megyei közigazgatási bizottság** október 9-én délelőtt 9 órakor a megyeház második emeleti kis termében ülést tart.

— **Az igazoló választmány ülése.** A városi igazoló választmány október hó 12-én délelőtt 11 órakor a városházában ülést tart.

— **Egyházi zene.** Ma, mint ő Felső-
névnapján a székesgyűlésházban Prifach J. nagy-
prepost pontifikálása mellett d. e. 9 órakor
ünnepi istentisztelet lesz, melyen Kucifel
Ferenc kamagy vezetése alatt Führrer nagy
Dmol miséje adatik elő. A magán részeket
énekelik Rostagni Flógl Karólin. Ha u p t
m a n n Anna urhölgyek. Vogl Alajos és
W a g n e r Ferenc urak. Betétek lesznek és
pedig graduálékor Feigler telen „Deus Omni-
potens” Offertoriumkor Diabelli „Domine Deus”
ének és hegédűsóra, mely utóbbit H e r m a n n
Ede zenetáur ur játsza.

— **Tanulók statisztikája.** A székesfejérvári m. kir. állami főreáliskolába a jelen 1894-iki tanóvra összesen 367 tanuló iratkozott be, még pedig az I. A. osztályba 44, az I. B. osztályba 43, a II. A. osztályba 41, a II. B. osztályba 32, a III. A. osztályba 38, a III. B. osztályba 38, a IV. osztályba 66, az V. osztályba 25, a VI. osztályba 17, a VII. osztályba 15 és a VIII. osztályba 8 tanuló. E számadatokból kiténik, hogy a négy felső osztályt aránytalanul kevesebben látogatják, mint a négy alsó osztályt, mert míg az I-IV. osztályokba 302 tanuló iratkozott, addig az V-VIII. osztályokat csak 65 tanuló látogatja.

— **Jegyzői vizsgálat.** Tegnap délelőtt 9 órakor jegyzői vizsgálat volt a vármegyeház II. emeleti kistermében. A vizsgálat letételére három segédjegyző jelentkezett, kik közül H o i s z l o r Béla lovasberezti és T ó t h Géza csurgói segédjegyzőket egyhangulag kizártak, mivel nyilatkoztak a vizsgáló bizottság, míg a karmadik jelöltet visszautasította.

— **Elítelt párbajhősök.** Másfél évig húzódt az az ügy, mely ma a székesfejérvári törvényszék előtt befejezést nyert: ifj. Polgár Károly szinagagató, Révész Tivadar újságíró és Zelei Imre újság-szerkesztő párbajügye. Ifj. Polgár Károly egy helyi lap nyilteében olyasmint talált irni, mit a fentnevezett újságírók magukra nézve sértésnek tekintettek. Denique párbaj lett a vége, pisztolypárbaj, igazi Komjáthy-pisztolyokkal. A párbajsegédek megpróbálták az ellenfeleket kibékíteni, de hiába. És így történt, hogy 1893. április hava 11-ik napján ifj. Polgár Károly és Révész Tivadar 30 lépésnyi, majd április 20-án ifj. Polgár Károly és Zelei Imre (már) 35 lépésnyi távolságra (csak) egyszeri golyóváltással kikötött pisztolyduellumra állottak ki az u. n. aszalyvölgyben. Révész Tivadar lőtt ugyan, de szerencsésen nem talált. Április 20-án meg az a baj történt, hogy Zelei Imre a lövést ugyan megkísérelte, de nagyfokú — idegessége miatt abszolúte képtelen volt a pisz-

tolyt elűzni és emelőlgyva eldobta a veszedelmes foggyvert. Ifj. Polgár Károly egy esetben sem lőtt és szintén fölhajtotta pisztolyát. Az áfférek tehát a lovagiaság szabályai szerint befejezést nyertek, de a törvény szabályai szerint csak ma értek véget a székesfejérvári törvényszék előtt. A mai végvárgyaláson a párbaj-vetés miatt bevádoltak úgy adták elő a párbajok hisztorikumát, mint azt fent leírtuk. A törvényszék Zelei Imrét és Révész Tivadart két-két hónapra, ifj. Polgár Károlyt pedig csak egy hónapra államfogházra és a perköltéségek megfizetésére ítélte. Zelei Imre és Révész Tivadar felebeztek, ifj. Polgár Károly megnyugodott az ítéletben, a kir. ügyész azonban mindhárom elítélt terhére apellált.

— **Égiháboru októberben.** Hétfőn, e hó 1-én este villámás és mennydörgés kíséretében hatalmas záporosó vonult keresztül Székesfejérvár határára. Ez alkalommal a eszéri országot mellett, mintegy száz lépésnyire az utászahától lecsapott a villám egy akác-fába. A villámcsapást, mely a fát apró forgásokra rousolta szét, olyan hatalmas mennydörgés követte, hogy az utászahát annyira megreszkettette, hogy ennek egyik kőmánya bedőlt. A kőmennynek egy téglája lezuhant a konyhába s ott könnyen érintett egy 10 éves kis leányt, kinek azonban az ijedségen kívül más baja nem esett. Tegnapelőtt délután 24 órákor (smét óriási záporosó volt, mely alkalommal az akagatornák oly gyorsan megteltek, hogy a fel-főtűlő víz néhány utat egészen elborított s hosszabb időre lehetetlenné tette a közlekedést.

— **Tűz.** Lovasberényből írják nekünk, hogy ott vasárnap délelőtt az istentisztelet alatt Harman Ferenccel házban tűz ütött ki, mely az egész tetőzetet elhamvasztotta. Hogy nagyobb baj nem esett, azt csak a gyorsan megjelent tűzoltóságnak lehet köszönni.

— **Tolvaj eselőd.** A pécsi születésű Riug Anna mint eselőd szolgált Koczán Izidor törvényszéki bírónál. Augusztus elején el kellett hagynia a szolgálatot s a leány ezen alkalommal ellopta Koczán bíró nejének 190 forint értékű aranyóráját, melyet lakájába zárva magával is vitt. De csakhamar elfogták s a székesfejérvári törvényszék ma ült törvényt a 21 éves tolvaj leány fölött. A leány bevallotta nemesak az óra lopását, hanem azt is, hogy ellopta Koczán bíró lakásának kulcsait is, melyek segítségével aztán míg volt gazdája nyaralt, többször behatolt a lakásba, a honnan mindenféle ruhameccet és piportárgyakat is lopott. A törvényszék a leányt ezért egy évi börtönrre ítélte. Ugy az elítélt, mint a kir. ügyész felebeztek.

— **Torok lob.** Füle községben járványszerűleg lépett föl a gyermekök közt a rousoló toroklob. A hatóság már megtette a szükséges óvintézkedéseket.

— **Tűz.** Nagy-Karácson pusztáról jelentik nekünk, hogy ott a napokban logett egy istálló. A kár 300 forintra rug, mely biztosítás útján megtérült.

Vesztett eb okozott tegnap reggel a Felmayer-féle gyár udvarán nagy riadalmat. A kutya betörted az udvarra s ott lofoküdt. Nagy István, gyári munkás meglátván a kutyát, ki akarta kergetni, de a kutya neki rohant, s jobb lábán megrapta. A munkások nyomban agyonvörték a kutyát s a rendőrség azonnal intézkedett, hogy a kutya felboncoltassék. A boncolás kiderítette, hogy a kutya veszett volt, s ezért a rendőrség Nagy Istvánt még tegnap délután Budapestre szállította, hol a Hőgyes-intézetben gyógykezelik.

— **Vonatkisiklás.** Tegnapelőtt este Szomecsnő kisiklott a postavonaton. Szerencsétlenség nem történt, csupán a mozdony szenvedett esoklyé kárt, úgy, hogy mássikkal kellett kieserőlni. Ez két óra lefolyása alatt megtörtént, a vonat 3 órai késéssel, este 9 órákor Székesfejérvárra érkezett.

* **Morelli.** Mint a lapunk mai számában közzétett hirdetésből látható, a városi színházban szombaton, e hó 6-án és vasárnap, e hó 7-én este 8 órákor Morelli ur, a híres illuzionista előadásokat fog tartani. Morelli ur azon szeren-

esében részesült, hogy művészetét több alkalommal koronázott királyunknak is bemutatthatta. A ki a legnagyobb elismerésben részesítette. Morelli ur a közönség érdeklődését rendkívüli ügyes mutatóival mindvégig fenn tudja tartani, a sajtó általánosan elismeréssel van eltelve iránta és hisszük, hogy itt is ép oly kedvelté fogja tenni magát, amint más városokban. Morelli be fogja mutatni egy nőnek a nézőtérrel való el-tűnését és ennek magyarázatát, — valamint az ő „műembereit” is.

Különlélek.

— **Személyi hírek.** A királyné tegnapelőtt Gödöllőre érkezett, hova ma reggel a király is jött. — Az orosz trónörökös hír szerint felbontja eljegyzését Alice hesseni hercegnővel. — Fülöp orleansi herceg jegyet váltott a chartresi herceg leányával. — Péter Ferdinánd főherceg felvételét a főrendiház tagjai közö.

— **A veszprémi püspök a milléniumra.** Báró Hornig Károly veszprémi püspök — mint veszprémi levelezőnk írja — Rómában lakó hazánkban. Szoldatis Ferenc kiváló egyházi festőnkél, kinek a püspök már is több képet festetett s ki jelenleg vendége is, a milléniumra egy nagyobb képet rendelt meg. A kép Magyarország védelmezőit fogja ábrázolni s az ezredéves kiállításra lesz kiállítva külön stilszerű állványon, melyet Ruprich budapesti műasztalos készít.

— **A Szt.-Margit-sziget megvétele.** A főváros bizottságának vagy száz tagja a minap értekezletet tartott, melynek tárgyát a József főherceg által a Szt.-Margit-szigetnek megvételére nézve a fővárosnak tett ajánlata képezte. Hosszu vita keletkezett, melynek eredményül az elnöklő Kammermayer polgármester végre kijelentette, hogy a főváros mindenesetre köszönettel tartozik József főhercegnek, hogy első sorban a fővárost kímélte meg a sziget megvételével és hogy a többség óhajátá szerint a tanács tanulmányozni fogja a kérdést és javaslatot fog tenni a megvétel tárgyában. A főváros tanácsa kedden délelőtt Kammermayer Károly polgármester elnökeleto alatt ülést tartott, melyen megbízták Márkus József alpolgármestert, hogy togyo magát közvetlen érintkezésbe József főherceg megbízottáival szával készítse elő a tárgyalást.

— **A felvidéki magyar közművelődési egylet** kedden tartotta idei közgyűlését Nyitrán. Ezt megelőzőleg Bende Imre püspök a székesegyházban megáldotta az egylet új zászlaját, mely alkalommal gyönyörű és hazafias beszédet mondott. A közgyűlést ezután Károlyi István nyitotta meg rendkívül hatásos beszéddel. A grófi szónok keményen ostorozza a kormányt, a miért a nemzet érdekeit elhanyagolja és inkább pártpolitikát csinál, mint nemzeti politikát. A nemzeti érzéstől duzzadó beszéd óriási hatást keltett. A közgyűlés folyamán határozatokat fogadtak el, melyek szerint a törvényhatóságok felhívatnak, hogy nevezetes történelmi események ófordulói hazafias ünnepeket és felolvasásokat rendezzenek. Az egyletül jövő évi költségvetésében 31.611-23 frt bevétellel szemben áll 25.362-11 frt kiadás.

— **Vesztett emberek.** Tolnavarmegye dombóvári járásából, írja tudósítónk, rövid idő alatt, tíz községből jelentettek vesztett idej eseteket. A vesztett állatok 18 embert martak meg, kik közül tizenhatot beoltottak s így nem is lesz semmi bajuk. Egy 8 éves tamási-i fiuesköt és egy könyi fiatal menyecs-két azonban nem oltottak be, mert nem is jelentették, hogy őket is mogmarták a vesztett állatok. Ezeken ki is tört a szörnyű betegség s a szerencsétlenek 2-3 napi iszonyu kínlódás után kiszorvedtek.

— **Apró hírek.** Szocialista üzemek miatt 186 aliszetet tartóztattak lo Berlinben. — A budapesti asztalosok strájkja két havi tartama után véget ért. — A sárospataki híres ref. főiskola leégett. — Vasvári Kovács Kózsef a

„nemzet nagy fumerátora Nagy-Surányban, a színészek menedekházában meghalt. — Padesek newyorki osztrák-magyar főkonzult 20000 dollár elsikasztása miatt vád alá helyezték. — Delegacionális ebéd volt kedden Budapesten a nemzeti kaszinóban. — Szilágyi Dezso mégis tart Pozsonyban beszámoló beszédet, még pedig okt. 6-án. — Svájcban pénzhamisítókat tartóztattak le, kik hamis koronákat gyártottak.

Irodalom és Művészet.

— **A Divat Szalon,** ez elsőrangú, díszes és tartalmas női divatlap, mely immár a legszelebb körben ismeretes és kedvelt, f. évi október hó elején kezdte meg VIII. évfolyamát. Az új évfolyam első száma egyike a legsikerültebbeknek. A pompás divatképeken, kitűnő divatútdíjásokon kívül — melyek tudvalevőleg Fanganó Gyujtó Izabella urnő szakszerű vezetése alatt a legperfektebb utmutatói a női toilette és kézimunka kérdéseinek — egy olyan szépirodalmi mellékletet ad, mely bármely különálló hetilapot pótolni képes. Elég szerkesztőjének Szabóné Nágáll Jankának nevét említenünk s mindenki megnyugszik abban, hogy a lap közleményei gondnal, izléssel vannak összeválogatva és elsőrangú írók tollából kerültek ki. Rendkívül érdekesnek ígérkezik az új regény is, mely ez első számában veszi kezdetét.

Hét év óta küzd a Divat Szalon, hogy az idegen nyelvű divatlapokat kiszorítsa. A külföldi lapok kedveltek voltak, mert olcsók. Tehát a Divat Szalonnak arra kellett törekednie a hazafias küzdelmében, hogy amazoknál jobbat és olcsóbbat adjon s így, e szembe-tűnő haszon leple alatt, lopja be az elegáns nők szalonjába a magyar irodalmat. E vég-ből lett e derék, szép lap, dacára annak, hogy a legdíszesebb, legtartalmasabb, a leg-olesobb, egy a hazai, mint a külföldi vállalatok között. A közönség hamar felkarolta e beces vállalatot, a Divat Szalon valóságos diadal-utat tett mindenütt, hol szépért, jóért lelkesülő nőkre akadt. Ma már alig van művelt ház, hol nem ismernek, no szeretnek. A közönség nagymérvű pártolásának eredménye immár, hogy e kedvelt divatlap kedvezményekkel hálálja meg közönségének szeretetét. A nyolcadik évet járó Divat Szalon, díszes közönségének méltóan megizmosodva, meggazdagodva lép hizei elé. Új évfolyamában ugyanis, mint az előzetes jelentésből olvassuk, havonkint igen érdekes és értékes meglopetésekkel szolgál olvasóinak. Ilyen egy kitűnő „Uj gyermek-divat” című gyermek-divatlap, szines divat-képekkel és értékes illusztrációval, melyek között, különben egy pompás színyoniatu nülap. Ugy a gyermekdivattal és a gyermek testi, szellemi nevelésével foglalkozó újság, valamint a szines nülap ingyen mellékletét képezi e kitűnő, páratlanul díszes és tartalmas divat-lapnak, melyet ószinte jóakarattal ajánlunk olvasóink figyelmébe. Mutatóványzómatok mindenkinek ingyen küld a kiadóhivatal Budapeston Gizella-tér, a hová az előfizetési megrendelések is intézendők. Előfizetési ára negyodévre 1 frt 50 kr., félévre 3 frt, egész évre 6 frt.

— **„Magyar Gazdák Lapja”** név alatt okt. 7-én új gazdasági heti lap indul meg, melynek szerkesztését herényi Gothárd Sándor vállalta el, a kinek a gazdasági közügy érdekében már eddig is kifejtett eredményes munkásságát gazdáink nemcsak Vasmegeyben, eddigi intenzivebb működése terén, de annak határára túl is széles körökben méltatják. Az új lap az agrár érdekeknek a közgazdaság egyéb ágáival összhangzatban való fejlesztését, a gazdasági szakismereteknek hazai tapasztalatok alapján s a gyakorlati élet igényeinek megfelelő modorban való terjesztését tűzte ki feladatául, valamint nagy gondja lesz arra, hogy üzleti ügyekben a gazdáknak alapos és megbízható tájékozást nyújtson. Miután sem a kormányval, sem testülettel, vagy politikai pártokkal szerves viszonyban nem áll, független és mindig készséges tolmácsa lesz a bármely irányból jövő hasznos eszmék tárgyilagosa kifejezésének.

Közgazdaság.

Vázlatok a mezőgazdaságról teréről.

Közli: Krizsány János.

Folytatás.

Pincék ugyanis keleten ez időben ismeretlenek voltak. Régento a must, mint jelenleg Dalmáciában és Hercegovinában divatozik, bortömökbe is tartatott, melyek, hogy erjedés alkalmával szét ne repedjenek, friss új kecskebőrűl készültek. Szokásban volt a nagyon megszárt szőlőfűrtöket borral vegyítve is kisajtolni, melyből édes bort szűrték, mit szintén mastnak neveztek.

A kertek a zsidók, úgy mint mindenkelet. nép előtt, igen kedvesek voltak, részint kies és árnyas helyeik, részint izletes gyümölcsök elveze miatt, melyekben hogy folyton friss, üde, jó levegő legyen, elégséges vízzel is gondoskodtak, s kertjeikben nem csak élve tartózkodtak örömet, hanem még temetkezni is ide kívánván, haláluk esetére ott maguknak előre sírokat készítetttek.

Végül nem lesz fölösleges megemlítenünk, miszerint a zsidóknál minden 7-ik évben az egész tartományban a földmívelési munka szünetelt. Nem volt szabad semmit vetni, sem a szőlőket és olajlákat mívelni, a mi pedig magától termett, tiltva volt az learatni vagy leszüretelni, még kevésbé volt megengedve a fák gyümölcsét leszedni, hanem a minden mívelés nélküli összes évi termés a szegényeknek, idegeneknek és vadaknak hagyott fenn. Ezen törvény célja volt, hogy az anyaföld új erőt nyerjen, hogy a vadállatok különféle nemei fentartásának, s hogy a szegényeken segítve legyen, különösen pedig hogy tisztán kitűnjék az isteni gondviselésbe helyezett bizalom, minthogy az istentől kiváló bő termés volt ez évekre nekik megígérve. Ezen 7-ik év nem henylésre rendeltetett, mert a zsidók ekkor halászhattak, méheket, nyájaikat gondozhatták, épíleteket, házi butoraikat s gazdasági eszközeiket kijavíthatták stb. Továbbá gyakrabban kellett ez év folytán a templomban is megjelenniök, hogy ott Mózes törvényeit olvassák és tanulják, s így vallásuk és hitelveik parancsait szigorúan szem előtt tartva saját nemzetük története s az istentől nyert jótétemények halás emlékei által az egy igaz élő Isten imádására és büszkületára felbuzduljanak. (Vége köv.)

— **Cognaakereskedők és cognac kedvelőknek fontos.** Felkértünk annak

közlésére, hogy csakis azon „Tokaji cognac” valódi, a mely 1) Tokajban készül, 2) a cimke, kupak és dugasz a „Tokaji cognacgyár” bejegyzett védjegyével az az Tokaj város címerével van ellátva és végül 3) a mely az „Első Tokaji Cognacgyár” készítménye és a magas m. kir. kereskedelmiügyi miniszterium ellenőrzése alatt áll, és mely a Páris, Bordeaux, Nizza, Hága, Brüssel, London, Berlin és Chicagói kiállításokon az aranyérmét nyerte el, az 1894. évi kiállításon Bécsben pedig díszoklevéllel lett kitüntetve. Ezen vállalatnak jegye az áru kitünő minőségénél fogva az egész kontinensen ismeretes lévén, a közönség legnagyobb kedveltségének örvend és így nagyon termeszotes, akadtak cinyanók, a kik az „Első Tokaji Cognacgyár” nevét és címét ügyesen imitálták, a miért is cognac vételnél ügyelni kell 1) a teljes címre „Első Tokaji Cognacgyár” 2) Tokaj város címerére, nehogy kitünő tokaji helyett vajmi teljesen értéktelen imitációt kapjanak.

— **A Győr-veeszprém-dombovári vasut végre valahára hosszú vajadás után már talán megszületik.** Folyton utjában állott létesítésének valami akadály, de most a vasutépítés vezetősége már berendezkedett Veszprémbe. Ezen vasutaknak közgazdasági szempontból a vidékre nézve megmérhetlen jelentősége van, mert ezzel párhuzamosan csak Komáromtól halad egy vonal Székesfejérvárig, ez is nagy kerülővel jár Veszprémre nézve; míg Veszprémtől Dombovárig a létesítendő vasut a kitűzött irányban egyedül áll. Győrtől a magyar államvasutból kiindulva, Veszprémnél átmetszve a Székesfejérvár-kiscelli vonalat, Lepsénynél a déli vasutat, Dombovárnál fut be a fumei vonalba, keresztüliszelve Dunántul öt megyéjé: mintegy kétszáz kilométer hosszúságban.

— **Az államjegyek bevonása.** Most már valamivel gyorsabb tempóban halad az egyforintos államjegyek bevonása. Mintegy 25—30 millió forintra rughat azon mennyiség, a mely már eddig a forgalomból kivonatván, ezüstforintosokkal és egykoronásokkal helyettesített. A két kormány az osztrák-magyar banknál eddig kerek 30 millió értékű 20 koronás aranyat deponált és ujjában bankjegyeket kapott cserébe, a melyek ellenében 50 ftos államjegyek vonatnak ki a forgalomból.

— **A Déli vasut államosítása.** A Déli vasutársaság tegnap délelőtt kapta meg a kormány jegyzékét, melyben ez felszólítja, hogy a Déli vasut államosítása tárgyában megbizottakat küldjön ki.

— **Szüreti tudósítás.** Cécéről írják okt. 1. kelettel: A szüret részben folyamatban van, részben befejezetlen; a homoki szőlők, a melyek a peronoszpóra ellen permetezve lettek, bő termést adtak. A bormust igen jó. Az árak még többnyire ismeretlenek.

Pályázat.

Fejérmegyében, **Előszállás** plebaniájában egy ambuláns tanítói állomás megüresedett, melyre **f. hó 20-ig** róm. katolikus, magyar ajku, nős vagy nőtelen, oklevelű tanítók pályázhatnak. Kántori teendőkben jártasak, előnyvel bírnak. Az állomás **f. évi november 3-ikára** elfoglalandó.

Jövődélme: 200 frt készpénz negyedévi részletekben, utólagosan fizetve; természetiekben 265 frt. 41 kr. érték. Szabadlakás melléképülettel és kerttel. Két iskola ellátása céljából egy ló s kocsinak használati joga.

A kérvények a szükséges okiratokkal együtt ft. Kéry Vidor előszállási jószágkormányzó urhoz küldendők.

Posta: **Dunaföldvár.**

Hirdetmény.

A székesfejérvári József főherceg-lovasági laktanyában levő lovak trágyája pályázat útján **egy évre vagy hosszabb időre is** eladatik.

A pályázók felkérhetnek, hogy ajánlataikat **1894. november hó 1-ig** a lovasági laktanya parancsnokságánál vagy írásbelileg vagy szóbelileg adják be. — A szóbeli ajánlatok naponként 10 órától 12 óráig történhetnek.

VÁROSI SZÍNHÁZ!

Szombaton, október 6-án és vasárnap, október 7-én tart csak két nagy

ELŐADÁST

MERELLI lovag

BELLA-CORA közreműködésével.

Naponként bemutatattik a legújabb szabadalmazott bűvészmutatvány egy hölgy eltűnése a szabadlevegőben

Jegyek előre kaphatók:

Szekerák és Hornyánszky urak kereskedésében.

A pénztár megnyitása 7 órákor
Az előadás kezdete 8 órákor.

Szünetekben

HANGVERSENY.

Coax (Pirszen)

I-ső rendű minőségben kapható métermázsánként

1 frt 80 krért

Bernstein és Káldor cég

tüzifa-, kőszén- és pirszen-raktárában

a vasuti indóház mellett.

Kívánatra a szállítás egyformán töltve — zsákokban is eszközölhetők.

Megrendelések elfogadtnak az irodában *pulotai ut 74. sz.* Telephon

51. szám. Weisz Géza ur üzletében városház-tér, Günsberg Krisztina k. a. dohánytözsdéjében Kossuth-utca.

HEKSCHER JÓZSEF bankár és váltóiroda tulajdonoshoz Hamburgban.

Főnyeremény
esetleg
500,000 márká.

Szerencse
hirdetmény

A nyereményekért
készséget
vállal az állam

Meghívó ama NYERÉS-ESELYEINEK (Chance-ök)
részvételére, melyet a HAMBURG állami által
biztosított nagy

PÉNZ-LOTTO

nyújt és a melyben

10 millió és 868.900 márkát okvetlen nyerni kell.

Ezen előnyös PÉNZ-LOTTO nyereményei lóvon tervesze-
rtileg csak 110,000 sorjeggy, a következők:

A legnagyobb nyeremény esetleg 500,000 márká.

Pénzinté 300,000 márká	40 nyeremény á 2000 márká
1 nyeremény á 200,000 márká	106 nyeremény á 8000 márká
1 nyeremény á 100,000 márká	206 nyeremény á 2000 márká
2 nyeremény á 75,000 márká	732 nyeremény á 1000 márká
1 nyeremény á 70,000 márká	1320 nyeremény á 400 márká
1 nyeremény á 65,000 márká	20 nyeremény á 300 márká
1 nyeremény á 60,000 márká	180 nyer. á 200, 180 márká
1 nyeremény á 55,000 márká	8984 nyeremény á 155 márká
2 nyeremény á 50,000 márká	6984 nyer. á 131, 100, 78 márká
1 nyeremény á 40,000 márká	6984 nyer. á 69, 42, 29 márká
3 nyeremény á 20,000 márká	
21 nyeremény á 10,000 márká	

Egészsébe 55,400 nyeremény
néhány hónap letele alatti 7-szeri felosztás mellett
biztosan történik.

Az I-ső oszt. főnyeremény 50,000 márká, a 2-ik
oszt. 55,000 márká, a 3-ik oszt. 60,000 márká, a 4-ik
oszt. 65,000 márká, a 5-ik oszt. 70,000 márká, a 6-ik
oszt. 75,000 márká, a 7-ik oszt. 200,000 márká és a
300,000 márkás melléknyereményvel, esetleg 500,000
márkára emelkedhetik

Az I-ső hivatalosan megállapított sorshuzásért
egy egész eredeti sorjeggy csak 3.50 kr.
egy fél eredeti sorjeggy csak 1.75 kr.
egy negyed eredeti sorjeggy csak 90 kr.

A megjelölt sorshuzás után a részvevők mindegyike minden felosztás melletti
azonnal megkapja a hivatalos huzási lefeltevényt.

Az állam kiosztott előírt sorokai tervezet, mely a
betétkötői és a nyeremények elosztásáról a 7-ik osztályban
felvilágosítást nyújt, kívánatra ingyen küldöm meg
és pedig előre.

A nyeremények kifizetése és szétküldése az érte-
keltek részére közvetlen általam eszközöltetik pontosan
és a legszigorubb titoktartás mellett.

Kérem, hogy a huzások idején, a megrendelésekkel
azonnal bizalomteljesen forduljnak, legkésőbb
1894. október 31-ig

TUDÓSÍTÁS!

A

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

szerkesztősége, kiadóhivatala és

KÖNYVNYOMDÁJA

SZÉKESFEJÉRVÁR

SZENT-ISTVÁN-TÉR 1-SŐ SZÁM,

A FŐTEMPLOM MELLETT.

Hirdetések a lap részére, valamint mindennemű

könyvnyomdai munkák

fölvételnek és igen olcsó áron tisztán készítettnek.